

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen

verschijnt eens in de veertien dagen

Kommissie van redactie:

Ds. M. Baan, Zeist; Ds. G. Blom, Meerkkerk; Ds. R. Kok, Ameide; Ds. H. van Leeuwen, Rotterdam-West; Ds. C. Smits, Sliedrecht-Centrum; Ds. D. Slagboom, Dordrecht-Centrum; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn.

Redactie:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 17, Meerkkerk. Telefoon 01837-357

Administratie:

Joh. van der Lee, Van Eeghenstraat 14, Alphen aan den Rijn, tel. 01720-3814, postrekening 704350, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het pand” te Alphen aan den Rijn.

Abonnementsprijs f 6,— per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en voor Canada 3 dollar per jaar.

Advertenties f 0,20 per m.m. Bij kontrakt korting.

MEDITATIE

2.

EEN MAN TUSSEN DE MIRTEN

Ik zag des nachts en ziet, een Man, rijdende op een rood paard, en Hij stond tussen de mirten, die in de diepte waren; en achter Hem waren rode, bruine en witte paarden.

Zacharia 1 : 8

Temidden van de mirten, die in de diepte waren, ziet de profeet een Man, rijdende op een rood paard.

Die Man is niemand minder dan de Engel des verbonds, Die zich in het Oude Testament zoveel malen openbaarde als een Man. Zo b.v. lezen we van Jacob: Een Man worstelde met hem.

En van Jozua lezen we bij de intrede in Kanaan, dat hij een Held voor zich zag. Met ontzetting vraagt hij: Zijt gij van ons of van onze vijanden? En dan antwoordt Hij: Ik ben de Vorst van het heil des hemels. Ik ben nu gekomen.

En in Psalm 89 zingt Ethan: Ik heb bij ene Held voor Isrel hulp beschoren.

Voorwaar, die mirten zouden geen mirten zijn als die Man er niet stond. Want uit Zijn volheid ontvangt de kerk genade voor genade.

Zacharia zegt: Een Man Wiens naam is Spruite, zal uit Zijn plaats spruiten. Het is Zijn Geest, waardoor de kerk het leven ontvangt en in de diepte wordt gebracht, maar ook in de diepte wordt vertroost. Het is Zijn gerechtigheid, waardoor zij worden bekleed. Johannes op Patmos zag Hem eenmaal als de verheerlijkte Immanuël, in het midden van de zeven gouden kandelaren, en hier ziet de profeet Hem temidden van de mirten, dat is temidden van Zijn uitverkoren kerk. „Ziet, Ik ben met ulieden al de dagen, tot aan de voleinding der wereld”, zegt Christus. Hij rijdt op een rood paard, op een strijdros, beeld van fierheid, sterkte en macht. Hij openbaart Zich hier als de sterke Held, machtig om te verlossen.

Immers, die alleen oog heeft voor het uitwendige, zal de mirten in het dal nauwelijks een blik waardig keuren.

Doch wie een oog ontving om de geestelijke zaken te zien, zal toestemmen dat dit mirtenbosje in de diepte van de grootste betekenis is. Daar toch geschieden gewichtvolle dingen. Het mirtenbosje immers is beeld van de levende kerk. In alle strijd en worstelingen op dit benedenrond gaat het altijd om het levende Kind.

Van-eeuwigheid uitverkoren. In de tijd bewrocht met genade, zonde ontdekkende, zonde verzoenende en zonde dodende genade, zo moeten, in de diepte van lijden, smart, smaad, vervolging en verguizing, alle dingen medewerken ten goede.

Stel u dan voor de geest wat Zacharia zag. Een Man, rijdende op een rood paard. Hij rijdt voorop en valt het meest in 't oog. Doch achter Hem waren rode, bruine en witte paarden.

De paarden zijn van verschillende kleur. De Engel des verbonds rijdt op een rood paard. Met dit woord, door rood vertaald, wordt aangeduid de kleur van rood-bruine linzen en ook het donkerrood van bloed. Het wijst op het vergoten bloed in de strijd. Johannes op Patmos zag deze Man, rijdende op een wit paard, doch Hij droeg een kleed, dat met bloed geveerd was.

De Engel des Heeren is de Strijdvorst bij uitnemendheid. Hij voert krijg in gerechtigheid. Zijn verzoeningsstrijd heeft Hem op Golgotha Zijn bloed gekost.

De Goël werd verwond en Hij, Die Zich hier als de Held der hulp vertoont temidden van Zijn strijdend Sion, moest eenmaal uitroepen: Doch Ik ben een worm en geen Man. Een smaad van mensen en veracht van het volk.

Hij streed de zware strijd in Gethsemané, waar Zijn zweet werd gelijk grote droppe-len bloeds.

Hij streed de strijd op Golgotha: Ze hebben mijn handen en voeten doorgraven.

En welk een machten zijn tegen Hem opgekomen. Het zijn die machten, waaronder Zijn uitverkoren kerk machteloos ter neder lag, n.l.: wereld, satan, hel, dood en de vloekspraken der wet.

Doch vervuld is op Golgotha wat Paulus zegt: En de overheden en de machten uitgetogen hebbende, heeft Hij die in het openbaar tentoongesteld en heeft door derzelve over hen getriomfeerd.

En daarom, van deze Man, van deze Held is het, dat Jesaja in verwondering uitroept, tot troost van deze mirten, die in de diepte zijn: Wie is Deze, Die van Edom komt, in gesprenkde klederen van Bozra? En zo vraagt hij: Waarom zijt gij rood aan Uw gewaad en Uw klederen als van een, die de wijnpers treedt?

En dan luidt het antwoord: Ik heb de pers alleen getreden, en daar was niemand van de volkeren met Mij. En Ik heb ze getreden in Mijn toorn en heb ze getrapt in Mijn grimmigheid en al Mijn gewaad heb Ik bezoedeld. Welk een troost voor het arme en neergebo-gen mirtenvolk bevat dit gezicht.

Christus, als de verheerlijkte Immanuël, Die ter rechterhand Gods zit, maar naar Zijn genade, majesteit en Geest. Zich vertegenwoordigt te midden van Zijn strijdend Sion op aarde. Zijn koninklijke majesteit, Zijn macht en luister, rusten op Zijn priesterlijke verdiensten. Hij toch is de Overste van de koningen der aarde, Die op Zijn kleed en op Zijn dij deze naam geschreven heeft: Koning der koningen en Heere der heren.

VAN DE ADMINISTRATIE

Wie kan mij helpen aan het nieuwe adres van J. Veraluis, Bakkersdijk 2, Barendrecht? Ons blad ontving ik retour, met de mededeling: vertrokken!

Wederom is het bemoedigend te mogen berichten, dat sinds de laatste verantwoording (19 januari j.l.) aan giften en overbetalingen is ontvangen f 183,50 w.o. via Ds. Slagboom giften van f 50,- en f 2,50, en via Ds. Blom f 25,-, terwijl wij via de kerkeraad van Franeker ook een gift van f 50,- ontvingen, bestemd voor ons blad. Voor alles onze hartelijke dank, ook voor de overbetalingen van het abonnementsgeld. Wij blijven uitzien naar uw financiële steun. Wie volgt genoemde voorbeelden? De abonnees, die ons adres(sen) zonden van nieuwe abonnees zijn wij eveneens dankbaar. Zo kan een ieder medewerken tot verspreiding op ruimer schaal van ons blad. Ons gironummer is 704350, te name van de Administratie „Bewaar het Pand”, Van Eeghenstraat 14, Alphen aan de Rijn.

v.d.L.

Met Hemelvaartsdag is de Godsregering Christusregering geworden. Dan spreekt Hij: Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde.

Alles staat Hem ten dienste om Zijn kerk tot de zaligheid te leiden. Maar ook om ze te bewaren in het strijdperk van dit leven. Daarom zingt de dichter:

Want God is ons ten Schild in 't strijdperk van dit leven,
En onze Koning is van Israels God gegeven.

Hij is de Overste over de legioenen van de hemelse heirlegers, waarom Hij genaamd wordt: Heere der heirscharen. Hij is het Hoofd van de ruiters, die ons in dit visioen getoond worden op rode, bruine en witte paarden. Wat deze kleuren betekenen?

Rood is de kleur van het bloed, maar ook van het oordeel.

Wit is de kleur van de vrede.

Bruin is rood en wit door elkaar vermengd, n.l. van oordeel en vrede.

Welk een treffende voorstelling. De kerk in de diepte, het mirtenbosje, is het eigenlijke middelpunt. Daar heeft Christus Zijn plaats; van hieruit gaan de bewegingen naar alle zijden heen van de ruiters op rode, witte en bruine paarden.

De Man tussen de mirten vraagt hun bescheid, en hun antwoord is: Wij hebben het ganse land doorwandeld. En ziet, het ganse land is stil. Oordeel en vrede, niets heeft enige verandering gebracht onder de volkeren, en ook niet onder het volk van Juda en Jeruzalem.

Met andere woorden gezegd: De toestand van Juda bleef dezelfde.

Geen hoop jegens het volk, ten opzichte van de grote mogendheden rondom. Ook geen verwachting van het volk zelf. Ook zij zaten stil, en dit stilstaan nu was niet de stilte des vredes, maar de stilte des doods, een kerkhofstilte.

Ontzettende tijding, ook voor onze dagen. Want zouden die boodschappers thans een andere boodschap hebben te brengen? God heeft met het rood van de oorlog de

volkeren gelegd op de dorsvloer van de oorlog. De vrede is gekomen, doch werd er enige vrucht aanschouwd?

Integendeel, het ganse land zit en het is stil. En ons eigen volk, Nederland, wat doet het anders dan de maat der zonde vol maken, hetzij de Heere het bezoekt met Zijn zegen of met Zijn strenge tucht.

Het ganse land zit en het is stil.

Geen wederkeren tot Hem, Die zoveel wonderen heeft verricht, doch in plaats daarvan neemt de geest van oppervlakkigheid en zondedienst hand over hand toe, worden de goden dezer eeuw, sport en spel verheerlijken aangebeden. God en Zijn dienst verguisd en de mens op de troon gezet.

En de kerk zelf, wat geeft zij reden tot diepe klacht. Wat een geest van oppervlakkigheid, koudheid en onverschilligheid. En onder de

levende kerk, het volk des Heeren, wat een verscheuring en verbreking. Och, dat mijn hoofd water ware. Och, dat wij eens met de breuk van land en volk, kerk en staat te doen kregen.

Doch zullen wij dit kunnen, dan is nodig, dat wij eerst met de breuk van onszelf te doen krijgen.

Watson zegt in één van zijn preken: Alleen zij, die treuren leerden over de zonden van zichzelf, leren ook treuren over de zonden van anderen!

Ja, die alleen verstaan wat de dichter in Psalm 119 uitroept: Waterbeken vlieten af van mijn ogen, omdat ze Uw wet niet houden.

En dit, voorzeker, is het beste werk in de slechtste tijden.

S.

S.

De Pelgrimsreis is voor Oud en Jong

22

Met het klimmen over de muur komt men niet vanuit de staat der ellende tot de staat der genade. Zelfs komt het hart in deze eigenwillige godsdienst met meer vijandschap te staan tegenover het nieuwe leven der genade waarvan Gods kinderen mogen getuigen. De Schrift noemt hem een moordenaar, daar hij het kinderlijke leven van de oprechten zoekt te vernielen, om zichzelf in de godsdienst van vorm en schijn te rechtvaardigen.

Nu brachten de twee bekende mannen hier tegen in, dat velen hun gezegd hadden, dat dit veel te omslachtig was en daar zij gewoon waren vlug te werk te gaan, waren zij maar over de muur geklommen.

Voor deze mannen was dus het gaan door de enge poort veel te omslachtig. En dat is het ook inderdaad. Het gaan door de enge poort is niet eenvoudig. Maar wat is daarvan nu de oorzaak?

Het gaan door de enge poort is omslachtig en nog al heel wat ook, maar niet te veel, het kan niet minder omslachtig gemaakt worden, want het is een zaak des gerichts. En in dat rechtsgeding gaat het om de omslchtigheid van de ongerechtigheid, en dat kan nu eenmaal niet anders. De zonde gaat altijd vanuit haar aard en list om slachtig te werk. In de dienst der ongerechtigheid zoekt men het kwade goed te praten, waarin men dan als vanzelf omslachtig te werk gaat. Hierin zijn allerlei vertakkingen. In de zonde woelt en werkt de mens door alles doel te bereiken.

Wordt de zondaar in zijn hart gegrepen, in het gericht gesteld, dan komt de omslchtigheid van de ongerechtigheid aan het licht. En dat is noodzakelijk om de mens van zijn vloek- en doemwaardigheid te overtuigen. Al bekent een mens gezondigd te hebben, dan aanvaardt hij nog niet de straf van de zonde, want zijn bekentenis heeft niet de nodige diepgang. En voor zulke mensen is een grondig onderzoek veel te omslachtig, want dan moet de schuld en de straf der zonde aanvaard, beweend en verzoend worden.

En daarom zijn zij dan ook maar vlug te werk gegaan. Wie gelijk als deze mannen denkt met vorm en schijn te kunnen bestaan, pleistert het loze kalk. Dat kan echt niet gelijk gesteld worden met het degelijk stukadoorwerk van Gods genade. De man, die het huis van zijn verwachting bouwt op een zandgrond is gauw klaar. Maar om het te bouwen op de Rotssteen, Wiens werk volkomen is, moeten wij van heel veel droggronden en zandgronden afgebracht worden door het ontdekkende werk van de Heilige Geest.

„Maar”, zo vraagt de pelgrim, „zal dit niet beschouwd worden als een overtreding tegen de Heere van de Stad waarheen wij op reis zijn, indien gij zo Zijn geopenbaarde wil overtreedt?”

„Waarheen wij op reis zijn”. Deze twee mannen van vorm en schijn, die de Heere Jezus dieven en moordenaars noemt, zijn met de pelgrim op reis naar Sion. Maar al waren

de dwaze maagden met de wijze maagden op reis naar de hemelse bruiloftszalen, zo waren zij daarmee van dwaas nog niet wijs geworden. Dat is bij de hemelpoort duidelijk uitgekomen.

„Waarheen wij op reis zijn”. Als medereizigers naar de Stad des Heeren heeft de pelgrim deze mannen te accepteren. Met deze mensen gaat men naar de kerk, komt men tot de bediening van de Heilige Doop en zit men aan de tafel des verbonds. Dat is voor de pelgrim wel smartelijk, maar niet ondoenlijk. Hij heeft medelijden met hen en zoekt het hun duidelijk te maken wat zij missen. Wat u van die mensen ziet en hoort, moet u hun persoonlijk zeggen. Maak het hun zo duidelijk mogelijk, dat het gaat om de beleving van het verbond. Het zijn op de weg van het verbond en het delen in de zegeningen daarvan, gaat helaas bij lange na niet altijd gepaard met de innerlijke beleving van het verbond. En dat moet ons op het hart gebonden worden.

Wanneer de Schrift tot ons spreekt van leven en dood, van zegen en vloek, dan moeten wij niet met ons denken vanuit Gods verborgen raad gaan vragen: Wat zal mijn deel zijn? Want dat vragen veroorzaakt verharding. „Kiest dan het leven, opdat gij leeft, gij en uw zaad”.

De Heere stelt ons verantwoordelijk tegenover de geopenbaarde dingen. Hij zegt ons: „Maar de geopenbaarde zijn voor ons en voor onze kinderen tot in eeuwigheid, om te doen al de woorden dezer wet”.

Vanuit Zijn geopenbaarde wil is de wilskracht van het geloof te bekomen. Daarom hebben wij dan ook te bidden: „Leer mij naar Uw wil te handelen”. In ons is vanwege de zonde niet de minste wilskracht tot het goede overgebleven. Maar de Heere lokt ons en roept ons vanuit Zijn geopenbaarde wil tot de troon van Zijn genade, om het leven der genade en de zegen van het verbond van Hem af te smeken. En dat geldt voor ons en voor onze kinderen. Vanuit Zijn genade is het mogelijk in te gaan door de enge poort. Wij hebben het nodig, dat de wet der liefde daartoe door Zijn Geest geschreven wordt in ons hart.

Maar hierop zeiden Vormelijk en Schijnheilig, dat de pelgrim zich daarover het hoofd niet behoefde te breken, want dat was door het gebruik gewettigd en zij konden bewijzen, dat reeds sedert duizenden jaren door velen op dezelfde manier was gehandeld.

En toch, hoe hard en afkerig van het goede deze mannen ook waren, zo kon de pelgrim het toch niet nalaten zich hierover het hoofd te breken. Daar hij de schrik des Heeren kende en voelde wat het is de eeuwige zaligheid te derven, zocht hij deze mannen te bewegen tot het geloof, dat de Schrift voor waarachtig houdt. Want wij moeten in de eerste plaats vanuit de Schrift overtuigd worden, dat het gaan door de enge poort onmisbaar is tot zaligheid.

’t Is waar, dat het klimmen over de muur een oud gebruik is, want wij hebben deze bedriegelijke handeling aan te merken alseen uitvinding van Kain. Het ingaan door de enge poort om met Christus gekruist, gedood en begraven te worden, werd door hem veracht. Daarom verscheen hij dan ook niet in het geloof met een bloedige offerande voor het aangezicht des Heeren.

Maar dat oud gebruik is van meet af door de Heere veroordeeld. Veroordeeld in Kain, want de Heere zag hem niet aan in zijn eigenwillige godsdienst. Veroordeeld in Ismaël, want op Gods bevel werd hij uitgedreven, daar hij niet wilde leven vanuit de beloften van het verbond. En ga zo maar door. In al de bijbelboeken heeft de Heere het klimmen over de muur veroordeeld.

„Wel”, gaven zij ten antwoord, „een gewoonte, die zonder twijfel duizenden jaren oud is, heeft langzamerhand kracht van wet gekregen bij elk onpartijdig rechter. En daarenboven”, gingen zij voort, „als wij maar op de weg zijn, wat komt het er dan op aan, hoe wij er op gekomen zijn? Als wij er op zijn, dan zijn wij er op! Gij zijt op de weg gekomen door de poort binnen te gaan, en wij door over de muur te klimmen. In welk opzicht zijt gij er nu beter aan toe dan wij?” Natuurlijk, en wij stemmen het toe, dat een gewoonte, die zonder twijfel duizenden jaren oud is, langzamerhand kracht van wet gekregen heeft bij elk onpartijdig rechter. Maar dat geldt dan een gewoonte, die door niemand betwist is. Of een weg waarop het bord van verboden toegang met het nodige artikel uit het wetboek van strafrecht, niet geplaatst werd. Maar dat kan in geen geval gezegd worden omtrent het klimmen over de muur. Door alle eeuwen heen heeft de Rechter van Zijn knechten scherp veroordeeld. Nooit is een mens in zijn komen op de weg naar Sion gerechtvaardigd als hij er op kwam door te klimmen over de muur. Nimmer zijn deze reizigers naar Sion bij hun komst aan de hemelpoort binnengelaten. Door alle tijden heen heeft de Heere zulke reizigers van af de hemelpoort verwezen naar de buitenste duisternis. Daarom heeft de Goddelijke waarschuwing van niet over de muur te klimmen zijn rechtsgeldigheid behouden.

’t Is bovendien een alldroevigst teken als men er genoeg aan heeft reiziger te zijn naar Sion. De Heere leert het ons toch duidelijk in Zijn Woord, dat wij met een uitwendige verbondsgemeenschap, door te leven op het erf van het verbond, niet kunnen bestaan in de grote dag des gerichts. Zo ons hart niet verbonden is aan de God des verbonds, loopt de Weg des verbonds niet door ons hart. Het haat niet, al werken wij op Sion aan, zo wij door de wederbarende genade niet als Sionskinderen vermaak hebben in de wet, die van Sion is uitgegaan.

Maar, zo wordt ons gevraagd, zou een twistgesprek over deze innerlijke en geestelijke zaken wel profijtelijk zijn? Gewoonlijk veroorzaakt dat niet meer dan wat hete hoofden en koude harten. Maar zou dat dan zo erg zijn? De Schrift leert ons toch dat koud of heet beter is dan lauw? Wie lauw is heeft geen gevoel van het gemis der zaak en is ook niet met gevoel werkzaam tot verkrijging van haar bezit. „Ik weet uw werken”, zegt de Heere, „dat gij noch koud zijt, noch heet, Ik zal u uit Mijn mond spuwen!”

Voor het innerlijke en geestelijke leven is het van grote betekenis met een diepgaand rechtsgevoel deze zaken te bespreken, want Sion zal door recht verlost worden en haar wederkerenden door gerechtigheid.

A.

Ds. R. Kok

Naar de

20.

CATECHISATIE

Zo hebben we verscheidene lessen behandeld over de Bijbel. Kunt u enkele vertalingen opnoemen?

1. De oudste Bijbelvertaling is de bekende Griekse vertaling van het Oude Testament,

- de z.g. *Septuaginta* uit de 2e eeuw vóór Christus, de vertaling van de „zeventigen”.
2. De *Peschitta*, de Syrische vertaling.
 3. De *Vulgata*, de Latijnse vertaling, door de roomse kerk voor authentiek verklaard op het concilie van Trente, dus als onfeilbaar.
 4. *Koptische* vertalingen (plusminus 375) vertalingen van de Bijbel in verschillende dialecten van het christelijk Egypte.
 5. Die van *Luther*, verschenen in 1534. Hij vertaalde de Bijbel op de „Wartburg”.
 6. Vóór de Reformatie bestonden er in ons land Historiebijbels, Levens van Jezus, psalmvertalingen enz.
- Ná de Reformatie de volgende vertalingen:
1. De *Van Liesveldt-Bijbel*, voor het eerst verschenen te Delft in 1526, waarvan veel herdrukken uitgegeven zijn.
 2. In 1562 verscheen de 1e druk van de *Ge-reformeerde* Bijbelvertaling: de *Deuxaes-Bijbel* geheten. In gebruik geweest tot de verschijning van de Statenbijbel in 1637.
 3. Van moderne zijde kwam de z.g. *Leidse vertaling*.
 4. De *Statenvertaling* van 1637, waartoe besloten werd op de Nationale Synode van Dordrecht 1618-1619.
 5. De *Nieuwe Vertaling* van heden, uitgegeven door het Nederlands Bijbelgenootschap.

Was de Statenvertaling niet goed meer, omdat de Nieuwe Vertaling er kwam? Men gaf als reden op, dat de Statenvertaling sterk verouderd is en dat de beide grondtalen door vondsten uit de opgravingen en voortgezette studie beter gekend worden dan drie eeuwen geleden. Vindt u, dat deze motieven ook de kern-waarheden van de grondtekst raken?

Neen! Dat sommige zinswendingen in de Nieuwe Vertaling duidelijker gesteld zijn, is niet te ontkennen. Maar er zijn ook heel veel woorden en zinnen vernieuwd, wat o.i. geheel overbodig was, omdat ze in de Statenvertaling even duidelijk staan.

De overzetting in de hedendaagse stijltrant is nu niet bepaald „gewijd” te noemen. Ernstiger nezwaren zijn: de vele verzwakkingen in de vertaling. Voorbeelden hiervan kunt u vinden in de brochures van Ds. M. Isaan (De Nieuwe Vertaling in diskussie), en van de heer A. Bergsma (Statenvertaling contra Nieuwe Vertaling).

Verder. De vertalers van de N.V. moesten zich stipt aan de grondtekst houden. Maar bleef niettemin het gevaar bestaan van enige onbedoelde ingeslopen eigen interpretatie van het grondwoord? Want de vertalers waren niet alleen van Gereformeerde confessie! We herinneren aan 2 Tim. 2 : 16: De Nieuwe Vertaling luidt: Elk van God ingegeven Schriftwoord is nuttig tot, enz.

Hier gluiert de ethische gedachte om de hoek bij de inspiratieleer van de Bijbel, namelijk, dat niet *heel* de Schrift is geïnspireerd. Daarom ligt in de vertaling „elk van God ingegeven woord” opgesloten, dat er ook Schriftwoorden zijn, welke *niet* zijn ingegeven.

We denken hier aan onze onvergetelijke leermeester, Prof. van der Meiden, destijds predikant van Den Haag-Centrum. Hoe positief hield hij vast in zijn catechetisch onderwijs aan de vertaling: AL de Schrift is van God ingegeven”.

Nu mogen we echter bij deze beperkte opmerkingen niet uitgaan van het standpunt, dat een opnieuw vertalen van de Bijbel uit de grondtekst op zichzelf verkeerd zou zijn.

Gods kerk heeft zelfs de dure roeping te zorgen voor een betrouwbare en duidelijke vertaling, opdat ieder de Schrift zal kunnen lezen in goed verstaanbare taal. Er zijn woorden in onze Nederlandse taal van nu, die vroeger een geheel andere betekenis hadden. Bijvoorbeeld. Het woord „slecht” had vroeger de betekenis van „eenvoudig”. Nu betekent het „zondig”, zelfs „gemeen”. Ook het woord „wif”, „perikel” (gevaar) gebruiken we niet meer. Dat zulke verouderde woorden door nieuwere worden vervangen is beslist nodig. In de nieuwere uitgaven van de Sta-

tenvertaling vindt u ze ook niet meer. Maar wat wel van het *allergrootste belang* is bij vertaling van de Bijbel, dat de vertaling alleszins *betrouwbaar* moet zijn. Zeker ook duidelijk, maar allereerst betrouwbaar! Daarom is vertaling een zeer bijzonder verantwoordelijk werk voor de kerk. In verband hiermede moeten we op een onmisbare faktor wijzen bij het vertalen van de grondtekst.

Bij alle noodzakelijke, wetenschappelijke kennis van de grondtalen zullen toch ook vertalers, ja, bovenal, zelf kennis moeten hebben van het zuivere werk des Geestes en zullen zij bedeed moeten zijn met een zeer helder Geesteslicht (niet te verwarren met de inspiratie van de Bijbelschrijvers) opdat zij zouden verstaan en duidelijk waarnemen in hun vertalen: wat de Heilige Geest in de oorspronkelijke taal bedoelde met dat bepaalde woord, met die bepaalde zin en naar het juiste verband met een gedeelte of met het geheel van de Heilige Schrift!

Is het dan wel volkomen verantwoord, dat de kerk *thans*, nu zij zo verdeeld ligt, een vertaling aanvaardt of duldt? Is die verscheurde kerk bij machte om een zuivere revisie van een geboden vertaling te bewerken?

Is de kerk van nu dan zo rijk bedeed met het

licht des Geestes als in de dagen van ouds? Missen we niet zulke mannen, die in de kracht en mogendheid van de Heilige Geest zich doen kennen, en openbaren mogen de zuivere geloofspraktijk van de godzaligheid in woord en daad? Waar zijn zij?

O ja, er is geloof genoeg en kennis van de Schrift. Wat een ontwikkeling in de dogmatiek en in al de vakken van de theologische wetenschap! Maar we vragen: waaruit komt dit alles op? En wát voor geloof en kennis is het? Uit de *ontdekking* van Gods Geest? Uit de ware verslagenheid van het verbroken hart, zoals bij David en anderen?

Zullen we dan de wetenschap verachten? Dat zij verre!

Zie, wanneer Gods Geest zulke mannen geeft, die een geheiligd verstand van God en Goddelijke zaken hebben gekregen, is het van zulk een grote betekenis, wanneer zij daarbij toegerust zijn met wetenschap en verstand, ja met een helder oordeel en met een onderscheidend vermogen.

Och, dat de Heere Zich ontferme over Zijn kerk en Sion!

„Ontwaak, noordenwind, en kom, gij zuidenwind; doorwaai uw hof, dat zijn specerijen uitvloeien”.

R'dam

v.D.

Gods Woord en het gezin

5.

Zondag in het gezin.

Het is niet zo gemakkelijk uit Gods Woord voorbeelden te laten spreken, die onmiddellijk het verband tussen de dag des Heeren en het gezin illustreren. 't Is feitelijk ook niet nodig. Zo duidelijk immers laat de Heere dit verband op een andere wijze in Zijn Woord zien. God laat het eerste gezin in het Paradijs leven onder het stralende licht van Zijn sabbat. En hebt u er wel eens op gelet hoe tekenend of de Heere in Zijn wet Zijn dag en het gezin naast elkaar stelt?

In die wet wordt aan het gezinsleven niet voorbij gegaan. Beschermend heft God een schild op tot bewaring van ouders en kinderen in het vijfde gebod: Eert uw vader en uw moeder, opdat uw dagen verlengd worden in het land, dat u de Heere uw God geeft! Echter juist daarvoor in het vierde gebod vraagt de Heere Zijn dag te gedenken. Boven het gebod rond het gezin staat het gebod van de sabbat. 't Is alsof God Zelf het wil zeggen, dat Zijn dag toch wel allereerst in het gezinsleven moet spreken.

't Lijkt mij niet teveel gezegd, dat de rechte beoefening van het gezinsleven vooreen groot gedeelte bepaald wordt door de wijze waarop de zondag wordt doorgebracht.

Als in een gezin geen rekening gehouden wordt met die dag, komt het openbaar in het gehele gezinsleven. Ook wrekt het zich, als die dag wel erkend maar op een verkeerde wijze betracht wordt. In onze tijd van gebodsondermijning is het daarom van groot belang de zondag in het gezin in ere te houden. Nog meer: dat deze dag in godvruchtige wandel recht beleefd wordt!

Op zichzelf is het al een bijzondere dag voor het gezin. In den regel is het toch meestal zo, dat op zondag het gezin meer verenigd is dan op de andere dagen. De kinderen, die in de week door andere school- of werktijden niet mee de maaltijd kunnen gebruiken, zijn dan thuis. De rechtgeaarde ouders zullen blij zijn, als ze hun kinderen met hen in één kamer vereend zien. Er is ook meer rust om zich tot elkaar te bepalen.

Bij de doorbraak van het moderne leven hebben we er ook ernstig tegen te waken, dat dit niet verbroken wordt. Uithuizigheid is vooral op zondag een kwaad met fatale gevolgen. De kinderen overal heen, vaak zonder dat de ouders weten waarheen, of de ouders zondagsavonds nooit thuis, met als gevolg, dat hun kroost in losbandigheid achtergelaten wordt. Het is van groot belang, dat de ouders hun verantwoordelijkheid te-

genover hun gezin beseffen in dit opzicht. Zij hebben erop te letten, dat zij maar niet op een gemakkelijke manier die verantwoordelijkheid overgeven aan anderen, en dat zij in de rechte weg alles doen om de band aan huis te bevorderen.

Toch maakt op zichzelf het samenzijn van het gezin deze dag niet tot dag des Heeren. Alleen vanuit wat op de zondag in het middelpunt staat kan die dag zijn bestemming ontvangen. God verlustigde Zich op Zijn sabbat in Zijn grote werken. In de boodschap in Gods huis gebracht, gaat het om de grote werken Gods. Daarom zal die boodschap en het verstaan daarvan in het middelpunt moeten staan. Het gezin, waar dit betracht mag worden, zal iets van de glans van Gods dag openbaren. Is dat gemakkelijk?

Wie de praktijk kent, en weet wat hij hier zelf in het gezin van terecht brengt, zal deze vraag ontkennend beantwoorden.

't Is niet eenvoudig om het gebod des Heeren voor te houden en tegelijkertijd te openbaren: Uw gebod is zeer wijd! Het wordt dan ook niet anders dan in de vreze des Heeren en op de knieën geleerd. Een zekere verscheidenheid van toepassing zal hier ook niet uitblijven. „Vaders” en „moeders” over de kinderen van anderen doen hier ook vaak goed bedoeld een slechte dienst. 't Gaat er uiteindelijk om, dat de kinderen opgevoed worden tot het verstaan van de betekenis van de dag des Heeren. Dit kan nooit gebeuren, als zij de vrije hand krijgen op zondag en het doorde-weekse leven van spel die dag rustig doorgaat.

Evenmin kunnen we ze rustig op een stoel laten zitten. Een wettische opvatting moge dit laatste wensen, maar zal vaak in de praktijk het tegenovergestelde verkrijgen. Het gebod des Heeren staat hier zeker voorop en we bedoelen ook geenszins voet te geven aan hen, voor wie het heel gewoon is dat hun kinderen 's zondags alles maar doen. Echter de beleving van de vreze Gods zoekt het betrachten van de zondag nooit als een last maar als een lust voor te houden.

Velen beginnen verkeerd!

Zondagsmorgen komt hun gedachte pa's op deze dag. Veelal laat. Nog net tijd om te eten. Haastig naar de kerk, waar dan de eerste tijd weinig gehoord wordt wegens despanningen in het gezin om niet te laat te komen. De voorbereiding is achterwege gebleven. 't Is een goede zaak als de zaterdagavond in het gezin wordt doorgebracht met het oog op de komende zondag. Dan worden lange en

late visites geweerd. Zij geven, waar ook maar weinig de geestelijke zaken in het middelpunt staan, een slechte voorbereiding op de zondag.

's Morgens op tijd om samen ook te luisteren naar Gods Woord en mede aan tafelen zegen te vragen voor deze dag. Vooral voor Gods dienstknecht en onszelf, opdat Gods Woord gesproken en verstaan mag worden!

't Heeft me eens bijzonder getroffen, hoe een vader 's morgens vóór de kerkgang zijn gezin bepaalde bij waarom het op deze dag gaat. Zelf zou ik die dag op die plaats preken en 't gebeurde dan ook op mijn logeer-adres. Na de maaltijd, en toen ieder zich had klaargemaakt, knielden allen en smeekte de vader voor de predikant, gemeente en voor allen om de zegen des Heeren. Nuis het zeker waar, dat wij ons gezin niet voorbereiden kunnen op de ontmoeting met God in Zijn huis. Dat is Gods werk. Doch Hij wil er om gevraagd zijn.

Tenslotte nog één ding temidden van het vele, dat hier te zeggen zou zijn. Het is een dringende raad. Laat de buitendeuren op zondag niet teveel open! En dan bedoel ik niet de gewone buitendeuren. In den regel zal het beter zijn om die niet te véél open te laten voor de tocht van buiten.

Andere „buitendeuren” zijn gevaarlijker, n.l. die waardoor het leven van buiten door-dringt binnen onze gezinnen. Het leven van de wereld en alle vijanden van Gods kerk. Komt dat leven niet binnen in de vorm van allerlei lektuur?

En vul het hier verder zelf maar in! 't Kan zijn dat u stichtelijk leest of spreekt, en uw zoon of dochter is niet aanwezig terwijl deze er zit! Verdiept in een roman van het slechte soort....

't Rijkst, als op de dag des Heeren de grote werken Gods in het middelpunt staan. Dichte buitendeuren en het Woord geopend in de gesprekken, in de nabetrachting op het gehoorde. Verknoeide en glansloze zondagen getuigen tegen ons, maar het werk Gods laat wat na om de dagen der week weer in te gaan.

Ds. Slagboom

Flitsen uit een bijbellezing

Ezechiël 7.

Gij zult weten, dat ik de Heere ben in het gemis van uw vreugde, van uw macht, van uw moed, van uw kracht, van uw vrijheid en van uw vrede. Al de zegeningen, die de Heere aan Zijn volk had geschonken, hadden het geestelijk kennen van Hem ten doel. Opdat ze daardoor zouden weten, dat Hij de Heere is. Maar het had het voorgestelde doel gemist. Dat volk had door hun goddeloos gedrag uitgesproken geen lust te hebben aan de kennis van Zijn wegen. Zij zullen evenwel weten dat Hij de Heere is, maar dan in het gemis van al die zegeningen. God heeft er een heilig vermaak in als Zijn volk Hem met vreugde dient. Zo was het geweest. Het vreugdegezegang was werkzaam langs de bergwanden bij de inzameling van de wijnoogst. Men had Zijn lof bezongen. Maar dat Gode verheerlijkende lied werd sinds lang niet meer gehoord. Zij zongen hun liederen bij de offerfeesten van hun afgoden. Maar ook dit lied zal verstommen. Er zal geen weerklank der bergen meer zijn. De roede van Gods verbolgenheid heeft gebloed. Het einde is gekomen.

Wanneer Gods kind het gemeenschapsleven met Hem verliest door het hart aan de afgoden te verpanden, verstomt het lied, er is geen blijdschap meer in het dienen van de Heere, gemeenschap der heiligen wordt niet meer ervaren. De voorsmaak van het hemelleven niet meer genoten. Dan bloeit de roede van Gods kastijdende liefde. Dan worden zij in het gericht betrokken. Gods ongenoegen wordt ervaren. En zij zullen weten dat Hij de Heere is in het gemis van de blijdschap des Heeren. Die eens hun sterkte was. Dat volk zal ook gebroken worden in zijn macht.

Wat waren zij, wandelend in 's Heeren wegen, een machtig volk. In elke strijd was de overwinning zeker. Maar ze zullen met machte-

loosheid geslagen worden. De macht van het leger zal verbroken worden. Geen overwinningsslied zal meer gezongen worden. En waren zij tijdelijk ook verarmd, dan brak het jubeljaar weer aan. Maar ofschoon zij nog tot de levenden behoren, zij zullen tot het verkochte niet wederkeren. Dit alles zal een einde hebben. De vijand zal over hen heersen, en in hun machteloosheid zullen zij weten en bekennen, dat Hij de Heere is. In geloofsgemeenschap met Hem is 's Heeren volk een machtig volk. Maar in het verlaten van Hem wordt het met machteloosheid geslagen.

Geen weerstand meer tegen de driehoofdige vijand. Geen overwinning wordt meer behaald over de zonde. Dan wordt niet meer gezongen: Met mijn God spring ik over een muur, en dring ik door een bende. Het jubeljaar is niet meer in uitzicht. En men zal in zijn machteloosheid weten, dat Hij de Heere is.

Alle handen zullen slap worden, en alle knieën zullen daar henen vlieten als water. Geen moed meer om te leven. De rechtvaardige is moedig als een jonge leeuw. Hun geeft Hij moed en krachten, die hopen op Hem wachten. Dat volk had geen gemeenschap gehad met de offerande naar de instelling des Heeren, waarin de komst van de Messias wordt voorgesteld. Ze waren de afgoden gaan dienen. En als men dan met zijn afgoden teleurgesteld uitkomt, heeft het geen zin meer, dan is er geen verwachting meer.

Alleen in het verwachten van Christus' komst in het vlees, van Zijn komst in het hart, van Zijn komst op de wolken des hemels, is er moed om te leven. Dan is het leven zinvol. Kent men die levensverwachting niet, dan zinkt men vroeger of later in moedeloosheid weg. Wat is erger dan moedeloosheid? Ze maakt zorgeloos omtrent de eeuwige dingen, onverschillig voor de aardsetaak, gevoelloos voor de medemens, stelt God in beschuldiging en eindigt in zelfbeklag. En zij zullen weten en bekennen, dat Hij de Heere is. God had dit volk gezegend met geld en goed en een levendige handel. Dat is de innerlijke kracht van de welvaart van een volk, dat in de wet des Heeren gaat. Psalm 144: Welgelukzalig is het volk, die het alsoo gaat. Welgelukzalig is het volk, wiens God de Heere is.

Maar zij hadden dit alles gebruikt in de dienst der afgoden. In de aankondiging van het oordeel zal hun dit alles ontnomen worden. Het geld zal waardeloos zijn, en er zal geen koopkracht meer zijn. Wanneer men zijn levenskracht zoekt en vindt in tijdelijke goederen, zal men in het oordeel met krachteloosheid geslagen worden, als dit alles ons zal ontvallen. Op de markt van vrije genade gaat het niet om geld en goed, maar om de vervulling van Gods beloften. Pleitend op de belofte, bekam de worstelaar te Pniël de vervulling, en vond daarin zijn levenskracht. Zo wacht de nieuw-testamentische kerk op de wederkomst van Christus. Leven en pleiten op die belofte geeft draagkracht in alle verdrukkingen. Het afkerige volk had dit verzuimd en nu zal het in zijn kracht gebroken worden, en in hun krachteloosheid zullen zij weten dat Hij de Heere is. Het oorspronkelijke slavenvolk had God in vrijheid gesteld. Lange tijd hadden zij in die vrijheid geleefd, maar zij hadden die vrijheid gebruikt tot een oorzaak voor het vlees. Nu zullen zij van hun vrijheid worden beroofd. Vrijwillig de dienst des Heeren verlaten, waarin alleen de ware vrijheid te vinden is. Vrijwillig de afgodendienst verkozen, waarin zij meenden vrijheid te vinden. De vrijheid van godsdienst zal hun ontnomen worden. De overlevenden zullen gedwongen worden in het heidense Babel de afgoden te dienen.

Ware vrijheid is alleen in het wandelen naar de voorschriften van het Evangelie. Worden die verlaten, vervalt men in wettische dienstbaarheid, dat de ongerechtigheid in de hand werkt, dan vervalt men in slavendienst. En in het gemis van die vrijheid zullen zij weten, dat Hij de Heere is. Ze zullen de vrede zoeken, maar niet vinden. Alleen in geloofsgemeenschap met Hem zal er vrede in het hart zijn. De zonde is de verwoester van de vrede. Welk

een kostelijke genade is de vrede. Een harmonische eenheid van het geestelijk en natuurlijk leven vanuit het heilige beginsel des geloofs. Vrede met God door onze Heere Jezus Christus, vrede met de gehele schepping. Die vrede was genoten in de onderhouding van de geboden Gods, in het wandelen in de vrede van Zijn Naam. In de uitvoering van het oordeel zal die vrede worden weggenomen. Dan zal men de vrede zoeken, maar niet vinden, en in het gemis van de vrede zullen zij weten dat Hij de Heere is.

Een kerkganger

Boekbespreking

PREKEN VAN EBENEZER ERSKINE, deel 4. Uitgave van W.A. de Groot te Goudriaan.

Dit is een deeltje van een serie van 12 delen, waarvan 6 met preken van Ralph en 6 met preken van Ebenezer Erskine. Beide broers waren predikant in Schotland ongeveer twee eeuwen geleden. Zij hebben grote opgang gemaakt en spreken nog door hun werken. In dit deeltje gaan twee preken over Hebreë 11 : 7; 1 preek over 1 Joh. 3 : 8; 1 over Psalm 68 : 32; 2 preken over Joh. 11 : 25, en 1 preek over Hebreë 2 : 16. Ebenezer brengt evenals zijn broer het Evangelie met veel ernst. Hij komt met de aanbidding der genade. Hij wekt op tot geloof. Hij zoekt alle bezwaren weg te nemen. Hij geeft gelijktijdig God alleen de eer in het zaligen van zondaren. Hij zegt b.v. bladz. 135/136: En gij, dode zondaren. O, komt tot Christus, Die de opstanding en het leven is! Misschien zegt gij: Als wij dood zijn, waartoe spreekt gij dan tot ons? Kunnen de doden zichzelf het leven geven? Ik antwoord, dat er een groot verschil is tussen zedelijk dood zijn en natuurlijk dood zijn. Als gij natuurlijk dood waart, dan hadden wij geen boodschap meer aan u, wij prediken het Evangelie niet aan hen, die natuurlijk dood zijn. Wel is de zondaar, dood zijnde in de zonde, even ongechikt om iets geestelijks te doen als de mens, die natuurlijk dood is, onbekwaam is zich met de levenden te bewegen; doch God heeft mij opgedragen tot de doden te roepen: „Hoor, en uw ziel zal leven” (Jes. 55 : 3). En op het horen zullen zij leven. Christus zegt: „De ure komt en is nu, wanneer de doden zullen horen de stem des Zoons Gods, en die ze gehoord hebben, zullen leven” (Joh. 5 : 25). Daarom roep ik deze naam onder u uit verkondig, dat Hij de opstanding en het leven is, opdat dode zondaren mogen horen en leven. Als gij het door het geloof hoort, zult gij leven, want zo zegt Christus in onstekstvers: „Die in Mij gelooft zal leven, al ware hij ook gestorven”.

In een andere preek — bladz. 166/167 — zegt hij: Is het zo, dat Christus de opstanding en het leven is van een verloren wereld, „dood door de zonde”, dan roep ik in naam van deze grote Heere, als één van Zijn geringste herauten, het leven uit aan de doden. Het zou tevergeefs zijn tot de doden te spreken, als het niet was op bevel van Hem, Die „de doden levend maakt en de dingen, die niet zijn, roept alsof zij waren”. Kunnen de doden Hem loven? Als God tot mij gebood tot de stenen des velds te spreken, zou ik het doen, gelovende dat de stenen zouden leven en Hem prijzen. Toen de Joden het volk verboden Christus te loven, zei Hij: „Ik zeg u, dat God zelfs uit deze stenen Abraham kinderen kan verwekken”. Vrienden! Gij zijt nog niet natuurlijk dood, gij zijt nog niet eeuwig dood; daarom is er nog hoop. O, hier is een levende Zaligmaker, hier is de fontein des levens onder u. Ik roep uit: „Die wil, die kome, en neme het water des levens om niet. O land, land, land! Hoor des Heeren Woord. Voldoe aan het woord van de eeuwige en onsterfelijke Koning; het is Zijn stem uit een aarden vat, opdat de uitnemendheid der kracht zij uit Hem. O, dat dit die ure ware, waarin de doden de stem des Zoons Gods zullen horen en leven.

Er staat in deze preken veel tot waarschuwing, ontdekking, onderwijzing, toetsing en vertroosting. Zulke werken dienen gelezen en herlezen te worden. Zij laten het oude geluid van het altijd nieuwe Evangelie der genade horen. Bij deze waarheid leeft Gods volk, de kerk des Heeren. Het lezen van deze werken is ook nuttig voor predikanten en toekomstige predikanten. De blz. 166/171 zijn in een verkeerde volgorde afgedrukt. Dit werk van 12 delen kost per deel f 8,75 en bij intekening op de hele serie f 8,35 per deel.

ADMINISTRATIEKANTOOR PETERS EN DE VRIES

Jac. v. Beierenstraat 9-11
NIEUW LEKKERLAND
Telefoon 01848-571

Verzorgt al uw: **BOEKHOUDINGEN
LOONADMINISTRATIES
BELASTINGZAKEN**

Bemiddelt in:

**Hypotheek zonder verzekering
Aankoop schuldbrieven Bouwfonds
Ned. Gem. à 7 pct.**

MET VAKANTIE NAAR PUTTEN OP DE VELUWE

Huisjes en gemeubileerde kamers, dicht bij bos, nog vrij voor 1 juli en na 5 augustus.
D. v. Grevengoed, Foolserondweg 2, Putten.
Telefoon 03419-355.